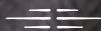

Dave Grohl

TOSITARINOITA

TOSITARINOITA

Dave Grohl

TOSITARINOITA

Suomentanut Simo Liikanen

BAZAR

Bazar Kustannus

Alkuteos: The Storyteller. Tales of Life and Music

Copyright © 2021 by David Eric Grohl. All rights reserved.

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

ISBN 978-952-376-328-9

Taitto Jukka Iivarinen / Vitale

Painettu EU:ssa

VIRGINIA GROHILLE.

Ilman häntä tarinani olisivat hyvin erilaisia.

JORDYN BLUMILLE.

Teit tarinastani paljon jännittävämmän ja kauniimman.

VIOLETILLE, HARPERILLE JA OPHELIALLE.

*Olkoon jokainen tarinanne yhtä ainutlaatuinen ja
hämmästyttävä kuin te olette.*

SISÄLLYS

JOHDANTO: VÄÄNNÄ LUJEMMALLE 9

ENSIMMÄINEN OSA: LAVAN PYSTYTYS

DNA EI VALEHTELE 15
SANDI SÄRKEE SYDÄMEN 31
ARVET OVAT SISÄPUOLELLA 44
TRACEY ON PUNKROKKARI 64
JOHN BONHAM -SPIRITISMI 78

TOINEN OSA: KASVU

SINUN ON PARASTA OLLA HYVÄ 91
TOKI, HALUAN OLLA KOIRASI! 120
JOKA PÄIVÄ ON TYHJÄ SIVU 140
SE ON IKUISUUSJUTTU 160
MEIDÄT OLI PIIRITETTY,
EIKÄ ULOSPÄÄSYÄ OLLUT 177
ERKANEMINEN 192

KOLMAS OSA: SE HETKI

HÄN ON POISSA 215
SYDÄNTENSÄRKIJÄ 227
SULOINEN VIRGINIA 246
TÄTÄ MINÄ HALUSIN 272

NELJÄS OSA: KRUISAILUA

SILLAN YLI WASHINGTONIIN 291

RATTIJUOPPONA AUSTRALIASSA 305

ELÄMÄÄN ALKOI TULLA VAUHTIA 328

TANSSITAAN SWINGIÄ AC/DC:N KANSSA 346

INNOITUIN TAAS LISÄÄ 361

VIIDES OSA: ELÄMINEN

ILTASATUJA JOAN JETTIN KANSSA 379

ISÄN JA TYTTÄREN TANSSIT 392

VIOLETIN VIISAUS 412

LOPUKSI: UUSI ASKEL SUOJATIELLÄ 425

KIITOKSET 441

JOHDANTO

VÄÄNNÄ LUJEMMALLE

Joskus unohtan, että olen tullut vanhemmaksi.

Pääni tuntuu tekevän minulle julman tempun. Se huijaa minua nuoruuden valheellisella illuusiolla, koska seuraan maailmaa joka päivä kapinallisen lapsen idealistisin ja ilkkurisin silmin ja löydän onnea ja tunnen kiitollisuutta kaikkein yksinkertaisimmista perusasioista.

Ei kuitenkaan tarvita kuin pikainen vilkaus peiliin muistuttamaan, etten ole enää se sama pikkupoika halpoinen kitaroineen ja levykasoineen, joka harjoitteli yksin tunnista toiseen ja toivoi, että pääsisi joskus pakoon lähiö-Virginian Wonder Bread -viipaleleipäarjen rajoituksia ja odotuksia. Ei. Nyt peilikuvani paljastaa haalistuneen hymyn ja lohjenneet hampaat, jotka ovat säröillä ja kuluneet, kun mikrofoni on vuosikausien saatossa hangannut niiden herkän kiilteen pois. Näen vuosikausien jet lagin ja kallisarvoisen elämisen vuoksi uhratun unen aiheuttamat painavat pussit puoliavoimien silmien alla. Näen harmaat laikut parrassani. Ja olen kiitollinen kaikesta tästä.

Vuosia sitten minua pyydettiin esiintymään 12. joulukuuta 2012 hurrikaani Sandyn tukikonsertissa New Yorkissa. Konsertti järjestettiin Madison Square Gardenissa, ja mukana oli rock-esiintyjien terävin vuorenkärki: McCartney, The Rolling Stones, The Who, Roger Waters ja lukemattomia muita kaikkien tuntemia nimiä. Yhdessä vaiheessa eräs promoottori kysyi minulta, haluaisinko mennä ikonisten artistien seuraan valokuviin takahuoneessa sellaisten fanien kanssa, jotka olivat lahjoittaneet paljon rahaa asian hyväksi. Olin kiitollinen kun sain olla mukana ja suostuin ilomielin. Kuljin backstagen käytäväsokkelon läpi ja kuvittelin huoneen täynnä rock-historiaa, kaikki seisomassa kuin koulukuvassa nahkatakkeineen ja brittiaksentteineen. Kun astuin huoneeseen, yllätyin, kun siellä oli vain kaksi esiintyjää, jotka seisoivat vastakkaisissa kulmissa. Yksi oli kuin tuliterä, kiiltävä luksusauto. Täydellisesti värjätyt hiukset, sprayrusketus ja uusilta legoilta näyttävät hiljattain fiksatut hampaat (ilmiselvä yritys kääntää ikääntymisprosessia, mutta päinvastaisella tuloksella, sillä näky muistutti liian monta kertaa maalattua vanhaa seinää). Toinen näytti loppuun palaneelta hot rod -vintage-autolta. Karhea harmaa tukka, syväuurteinen mulkoilu, hampaat, jotka olisivat voineet kuulua George Washingtonille, ja tiukasti tynnyririntaa kiristänyt musta t-paita. Tiesi välittömästi, ettei tuota tyyppiä liikuttanut asia paskan vertaa.

Ilmestyksestä puhuminen voi kuulostaa kliseeltä, mutta tuossa silmänräpäyksessä näin tulevaisuuteni. Päätin siltä seisomalta, että minusta tulisi jälkimmäinen. Nauttisin tulevista vuosista ja ottaisin avosylin vastaan niiden vaatiman veron. Minusta tulisi ruostunut hot rod, vaikka se

vaatisi kuinka monta kaapelikäynnistystä tahansa. Eihän kaiken kuitenkaan tarvitse kiiltää. Jos jättää Pelham Blue Gibson Trini Lopez -kitaran koteloonsa 50 vuodeksi, se näyttää juuri tehtaalta tulleelta. Mutta jos sen ottaa käsiinsä, vie sen aurinkoon, antaa sen hengittää, ripsii hikeään sen päälle ja jumalauta SOITTAA sillä, sen pinnasta tulee ajan myötä ainutlaatuisen sävyinen. Jokainen soitin ikään tyytänsä omalla laillaan. Minusta se on kauneutta. Ei tehdasvalmisteista täydellisyyden riemua, vaan yksilöllisyyden, ajan ja viisauden kulunutta kauneutta.

Muistini on säilynyt kuin ihmeen kaupalla kohtalaisessa kunnossa. Lapsesta lähtien olen mitannut elämäni musiikin jaksoissa kuukausien ja vuosien sijaan. Mieleni luottaa uskollisesti kappaleisiin, albumeihin ja bändeihin, jotta muistaisin tietyn ajan ja paikan. Olipa kyse sitten 70-luvun radiobiiseistä tai itse laulamistani kappaleista, osaan sanoa kaiuttimien läpi sieluuni – tai minun sieluni läpi sinun kaiuttimiisi – hiipivän laulun ensimmäisistä nuoteista, kuka, mitä, missä ja milloin. Joidenkin ihmisten muistin kirjoittaa maku, joidenkin näky tai tuoksu. Minun muistiani kirjoittaa ääni, joka soi kuin kesken jäänyt mixtape odottamassa postittamistaan.

Vaikka en ole koskaan kerännyt tavaraa, kerään kyllä hetkiä. Siinä mielessä elämäni vilisee silmiäni editse ja korvien läpi joka ikinen päivä. Tähän kirjaan olen parhaani mukaan tallentanut niistä joitakin. Muistot kaikkialta elämästäni ovat tietysti täynnä musiikkia. Ja se voi soida hetkittäin lujalla.

VÄÄNNÄ LUJEMMALLE. KUUNTELE KANSSANI.

ENSIMMÄINEN OSA

LAVAN PYSTYTYS

DNA EI
VALEHTELE

”Iskä, haluan oppia soittamaan rumpuja.”

Tiesin, että näin tulisi käymään.

Siinä seisoj kahdeksanvuotias tyttäreni Harper, tuijotti minua suurilla ruskeilla silmillään kuin Cindy Lou Who elokuvassa *The Grinch* ja piteli hermostuneesti pikkuruissa käsissään tikkuisia rumpukapuloitani. Keskimäinen lapseni ja miniminäni – tyttäreni, joka muistuttaa minua ulkonäöltään eniten. Olen aina tiennyt, että hän kiinnostuisi joku päivä musiikista, mutta... että rummuista? Melkoinen pohjamutien sisääntuloduuni!

”Rumpujako?” kysyin kulmat koholla.

”Joo!” hän vinkaisi hammashymyn takaa. Tuumin tovin, ja kun tunnemöykky alkoi paisua rinnassani, kysyin: ”Okei... ja sinä siis haluat, että minä opetan sinua?” Kirjavisssa Vans-tennareissaan kääntelevien Harper nyökkäsi ujusti ja sanoi: ”Nii-i.” Isällisen ylpeyden aalto pyyhkäisi välittömästi ylitseni ja valtava virnistys levisi kasvoilleni. Halasimme ja suuntasimme käsi kädessä yläkerran toimistoon vanhan rumpusetin luo. Tämä oli juuri sellainen

kyyneleet herahamaan saava kiiltokuvahetki, joista kaikki supertunteelliset mainokset on tehty (ja jotka saavat raavaimmankin monsteriautoharrastajan itkemään buffalo-siipidippiinsä), ja tulen vaalimaan sitä ikuisesti.

Samalla hetkellä kun astuimme huoneeseen, muistin, etten ollut koskaan saanut muodollista opetusta. Niinpä minulla ei ollut hajuakaan, kuinka opettaa jotakuta toista soittamaan rumpuja. Lähimpänä minkäänlaista jäsenneltyä musiikkiopetusta olivat muutamat oppituntini Lenny Robinson -nimisen huikean jazzrumpalin kanssa. Olin seurannut hänen esiintymistään joka sunnuntai-iltapäivä Washingtonissa paikallisessa jazzklubissa nimeltään One Step Down. Se oli vanha ja pieni klubi Pennsylvania Avenueella vähän Georgetownin ulkopuolella. Se ei ollut vain vakiintuneiden kiertue-esiintyjien keskuspaikka, vaan siellä järjestettiin

joka viikonloppu myös jazztyöpajoja, joissa housebändi (jota johti paikallinen jazzlegenda Lawrence Wheatley) soitti muutaman setin hämärässä, täpötäydessä huoneessa ja kutsui lupaavia muusikoita jammailemaan lavalle heidän kanssaan. Kun olin 80-luvulla teini-ikäinen, näistä työpajoista tuli äidilleni ja minulle sunnuntaitrituaali. Istuimme pienessä pöydässä, tilasimme juomia sekä alkupaloja ja katselimme, kun nämä mestarimuusikot soittivat ja ilakoivat tuntitolkulla ja improvisoivat upeasti perinteistä jazzia. Noiden paljaiden tiiliseinien sisällä ei koskaan tiennyt mitä odottaa. Savu roikkui ilmassa, ja ainoa ääni olivat pieneltä lavalta soljuvat biisit (puhuminen oli ankarasti kielletty). Olin tuolloin 15-vuotias ja syvällä punkrock-pakkomielteeni syövereissä, enkä kuunnellut muuta kuin vain nopeinta ja äänekkäintä musiikkia mitä löysin. Tunsin silti jotenkin yhteyttä jazzin herkkiin aineksiin. Toisin kuin sovinnaisessa modernissa popmusiikissa (jota kavahdin tuolloin kuin *Ennustus*-elokuvan poika kirkkoa), jazzsävellysten kaottisissa äänimaisemissa oli kauneutta ja dynamiikkaa, jota arvostin. Joskus se oli ekspressiivistä, joskus ei. Ennen kaikkea rakastin kuitenkin Lenny Robinsonin rumputyötä. En ollut nähnyt mitään sellaista punk-keikoilla. Siinä oli tanakkaa otetta ja siroa tarkkuutta. Hän sai kaiken näyttämään niin helpolta (nyt tiedän, ettei se sitä ole). Se oli minulle eräänlainen musikaalinen herätys. Olin opetellut soittamaan rumpuja huoneessani likaisia tyynyjä korvakuulolta hakkaamalla, eikä kukaan ollut ollut seuraamassa ja kertomassa, mikä on ”oikein” tai ”väärin”, joten rumputyöni oli hillitöntä sekamelskaa ja villejä maneereja. *OLIN THE MUPPET SHOW'N ELUKKA ILMAN LEUKAVÄRKKIÄ*. Lenny oli selvästikin

jonkin verran oppinut, ja ihastelin hänen tuntumaansa ja soitonhallintaansa. Minun ”opettajani” olivat olleet punk-rock-levyni: nopeat, riitasointuiset ja kirkuvat vinyyliekot sekä rumpalit, joita harvat pitäisivät *perinteisinä*, mutta joiden hiomaton nerokkuus oli kiistatonta. Olen ikuisesti velkaa näille underground-punkskenen tuntemattomiksi jääneille sankareille – Ivor Hansonille, Earl Hudsonille, Jeff Nelsonille, Bill Stevensonille, Reed Mullinille, D. H. Peligrolle ja John Wrightille (luettelo on tuskallisen pitkä). Vielä nykyäänkin soitossani voi kuulla heidän kaikujaan, ja näiden rumpaleiden lähtemätön jälki on päätynyt sellaisiin kappaleisiin kuin Queens of the Stone Agen ”Song for the Dead”, Foo Fightersin ”Monkey Wrench” tai jopa Nirvanan ”Smells Like Teen Spirit” (vain muutamia mainitakseni). Nämä muusikot vaikuttivat olevan niin kaukana Lennyn kuvioista kuin mahdollista, mutta heille kaikille oli yhteistä sama, kaunis hallitun kaaoksen tunne, jota ihailin joka sunnuntai One Step Downissa. Ja sellaiseen pyrin.

Eräänä kosteana kesäiltapäivänä äitini ja minä päätimme juhlia hänen syntymäpäiväänsä jokaviikkoisessa jazztyöpajassa klubilla. Siitä oli tullut nopeasti meidän ”juttumme”, jota muistelen yhä lämpimästi. Kukaan muista ystäväistäni ei oikeasti hengailut vanhempiensa kanssa, varsinkaan millään hemmetin jazzklubilla kantakaupungissa, joten pidin luonnollisesti äitiäni siistinä, ja tapa vahvasti sidettämme. Sukupolvi X:n häiriintyneenä avioerojen aikakautena me olimme aidosti ystäviä. Ja olemme yhä! Juuri tuona päivänä muutaman ranskiskorillisen ja parin Lawrence Wheatleyn kvartetin setin jälkeen äiti kysyi: ”David, menisitkö soittamaan bändin kanssa syntymäpäivälahjana

minulle?” En nyt muista tismalleen, mitä alun perin vastasin, mutta olen melko varma, että se meni suurin piirtein näin: ”EI SAAKELI, OLETKO IHAN KAHELI?” Olin siis soittanut rumpuja (tyynyjä) vasta muutaman vuoden ja saanut oppini vanhoista naarmuisista punk-levyistäni, joten en ollut LÄHESTULKOONKAAN valmis soittamaan JAZZIA näiden kovisten kanssa. Pyyntö oli fantastisen käsittämätön. Oli kuin minut olisi heitetty leijonille. Katastrofi, joka odotti tapahtumistaan. Mutta... kyse oli myös äidistäni, ja hän oli ollut tarpeeksi siisti tuodakseen minut tähän paikkaan. Jotenka.

Suostuin vastahakoisesti. Nousin hitaasti pöydästä ja puikkelehdin jazzdiggareiden täyttämän huoneen halki kahvitahraisen ilmoittautumislistan luo lavan vierelle. Siinä oli kaksi saraketta: ”Nimi” ja ”Soitin”. Luin listalta muut varsin ansioituneiden muusikoiden nimet ja käsi täristen kynäilin nopeasti ”David Grohl – rummut”. Tuntui kuin olisin allekirjoittanut oman kuolemantuomioni. Kompuroidin takaisin pöytäämme päätä sumussa. Tunsin kaikkien seuraavan, kun istuin alas ja aloin hikoilla revityt farkkuni ja punk-t-paitani märäksi. Mitä olinkaan juuri tehnyt? Tästä ei voinut seurata mitään hyvää! Minuutit tuntuivat tunneilta, kun yksi loisteli muusikko toisensa jälkeen kutsuttiin viihdyttämään noita pyhitettyjä seinä- ja kouliintuneita korvia. Jokainen heistä pärjäsi jazzmestarien kanssa mainiosti. Oma itseluottamukseni karisi hetki hetkeltä. Vatsaa käänsi, kädet hikoilivat ja sydän hakkasi, kun istuin ja koetin parhaani mukaan seurata bändin vaikeaselkoisia tahtilajimuutoksia. Mietin miten ihmeessä pärjäisin lavalla joka viikko taituroineiden ihmeellisten solistien kanssa.

9 789523 763289

ISBN 978-952-376-328-9
kl 99.1
www.bazarkustannus.fi